

**СВЕТОСЛАВ МИНКОВ
ТОВА СЕ СЛУЧИ В
ЛАМПАДЕФОРΙΑ**

chitanka.info

Разгърнете който искате атлас и потърсете в него страната Лампадефория. Ей богу, ще си загубите времето, тъй като Лампадефория не е отбелязана в никоя георгафска карта.

А все пак Лампадефория съществува. И не само съществува, но е населена дори с хора, които приличат във всяко отношение на хората от другите културни страни. Лампадефорците познават Спенсера и Бетфовена, самолета и радиото, футбола и тангото. И те като нас живеят във високи бетонни здания, ходят на кино, плащат данъци, женят се, бият се, размножават се по общото правило на гражданската етика — с една реч, лампадефорците са прекрасни люде.

Ако някога английският хуманист Томас Мор създаде в своята „Утопия“ чудесния образ на една идеална държава, ние пък ще посочим за пример на останалите страни държавата Лампадефория, където няма криза и където всички се радват на нечувано благоденствие. Впрочем, кризата свирепствуваше и там, но благодарение на хитроумните мерки, взети от лампадефорските управници, тая почти загиваща страна се превърна за късо време в същинска райска градина.

Ала нека започнем разказа си от ония далечни дни, когато Лампадефория се намираше в навечерието на пълна стопанска катастрофа. Тогава, знаете, вътрешното положение на страната беше по-лошо от бедствено. Всеки ден се затваряше по един магазин, всеки три дни — по една фабрика. Безработицата беше взела такива грамадни размери, че най-сетне и самите министри рискуваха да останат без работа. Последната опасност, изглежда, накара лампадефорските държавници да се замислят по-сериозно за своето бъдеще и във връзка с това — да потърсят нови средства за спасението на народа. След дълги заседания и неуморни бдения в парламента един от министрите на Лампадефория, който минаваше за мъдър човек, скочи от стола си, удари с юмрук върху зелената заседателна маса и извика с ликуващия глас на Архимеда:

— Еврика!

На другия ден по улиците на лампадефорската столица бе разлепен следният паметен манифест:

„Лампадефорци! Световната криза шестува като зла чума по цялото земно кълбо. Тя не пожали и нашата хубава страна, която преживява дни на тежки изпитания. Празните железни каси в държавната хазна напомнят надгробни на нашето някогашно благополучие. Мнозина от вас гладуват, защото са останали без работа, а държавата е безсилна да им се притече на помощ. Но нека това не отчайва никого. В днешния трагичен момент отечеството се нуждае от хора с несъкрушимо самообладание и с твърда вяра в щастливото бъдеще. Безработни граждани на Лампадефория! Дигнете гордо глави и хвърлете поглед към безкрайните родни поля — едничкото благо, което ви е останало. Идете всички там и докато трае кризата, яжте до насита тлъстата сочна трева с героичното съзнание, че вършите един велик патриотичен подвиг. Грядущите поколения ще си спомнят със сълзи на очи за вас и имената ви ще светят със златни букви в славната история на нашия народ. Нека бог ви закриля и подслажда с повече витамини тревата, която ще пасете. Амин!

Бодил III^[1],
крал на Лампадефория“

— Ура — заклещуха радостно безработните лампадефорци и захвърляха шапките си високо във въздуха. — Да живее нашият любим владетел Бодил III! Да живеят нашите мъдри управници! Да живее Лампадефория!

Скоро по всички кътища на лампадефорското кралство се издигаха трибуни, на на трибуните се възкачиха като на черковни амвони видни вегетариански оратори, които започнаха да славославят своето учение и да доказват, че растителната храна облагородява човека и продължава живота му на земята с цели десетилетия. Специално за тревата в Лампадефория ораторите изказваха най-ласкави мнения. Те я сравняваха по хранителност ту с месото на пьдпьдка, ту с яйцата на някаква кокошка от несъществуваща порода.

Разбира се, всички тия блестящи речи на апостолите на вегетарианската идея отзвучаха без особен ефект в пространството, тъй като лампадефорците притежаваха и без това твърде силно развити чувства на родолюбие и на граждански дълг. Трогателните слова на отправления към тях манифест бяха предостатъчни, за да ги накарат да ядат не само трева, но дори и магарешки тръне. С песни и музика безработните лампадефорци потеглиха в стройни редици към широките родни поля, които се зеленеяха примамливо в далечините пред замъглените им от глад очи. Топлото пролетно слънце ги гледаше весело от своя небесен престол и ги къпеше в лъчите си. Цъфналите дървета разтърсваха клоните си над главите им и ги засипваха с белите си и розови цветове. Из бистрия въздух чуруликаха радостно безброй врабчета и лястовици. Цялата природа ликуваше и благославяше тоя кръстоносен поход на лампадефорските базработни граждани, които бяха тръгнали да освобождават собствената си родина от варваското нашествие на кризата.

И когато полята и равнините се изпълниха с народ и сочната зелена трева заскърца между зъбите на гладните лампадефорци, на небосклона се появи знамение: изведнъж белите облаци се разкъсаха неочаквано и приеха ясните очертания на грамадни овце, чието призрачно стадо се понесе бавно към пламтящия кръг на слънцето.

* * *

По какви загадъчни и необясними пътища се сбъдна небесното знамение — това никой не може да каже. Неоспорима истина е само, че една сутрин безработните лампадефорци осъмнаха преобразени в овце. Може би тяхното преображение се дължеше на някакво скрито свойство на тревата, която пасяха, а може би всичко туй се случи просто защото живеем във век на неограничените възможности. Във всеки случай фактът си остава факт и ако речем да го чоплим и анализираме, току вижте, че сме заприличали на ония кучета, които обичат да се въртят понякога около опашката си, без да могат да я хванат.

И тъй, нека преглътнем спокойно невероятната случка и като си дадем вид на хора, които не се учудват на нищо, да проследим съвсем

хладнокръвно развилите се по-нататък събития.

Когато новината за превъплъщението на безработните граждани стигна до ушите на лампадефорските министри, те се парализираха от радостно вълнение и дълго стояха с разтворени уста, без да кажат нещо. Най-сетне един от тях, а именно тоя, който бе озарен от щастливата идея да се пратят лампадефорците на паша, дойде на себе си и рече с просълзени очи:

— Аз предвиждах това още в самото начало!

Тия негови думи подействуваха като амоняк на останалите министри. Един по един развълнуваните държавни мъже се пробудиха от своя внезапен припадък и зашепнаха пророчески:

— За нашата скъпа родина настъпват дни на небивал стопански разцвет!

След туй всички министри напуснаха парламента и се запътиха вкупом към кралския палат, за да съобщят на краля приятната вест, че част от неговите верни поданици са се превърнали в тревопасни животни. Ала негово величество Бодил III, който се славеше с името на най-отчаяния бръмбаролог в света, посрещна тая новина с пълно ръвнодушие, тъй като в това време височайшето му внимание бе изцяло съсредоточено върху едно току-що пристигнало червейче от Малайския архипелаг, което трябваше да заеме видно място в богатата кралска сбирка с насекоми.

— Наградете ги с ордени за гражданска заслуга! — каза разсеяно той, като се взираше в червейчето.

— Но, ваше величество — осмели се да възрази с церемониална усмивка президентът, — това отличие е някак неудобно в случая, и то само поради обстоятелството, че една овца не може да бъде декорирана с орден.

— Окачете им тогава по един звънец на шията! — извика сърдито кралят, който започна да губи нишката на своите научни занимания. — Да, окачете им по един звънец на шията и ме оставете на мира!

— Тъй вярно, ваше величество! — отвърнаха в един глас всички министри и като се поклониха дълбоко, излязоха на пръсти от работния кабинет на обезпокоената кралска особа.

След няколко часа лампадефорските управници хвърчаха със своите мощни мерцедеси към лагерите на превъплътените

лампадефорци, за да видят със собствените си очи чудото.

Както и тряваше да се очаква, министрите останаха смаяни от гледката, що се откри пред погледа им. Сред зелените ливади се разхождаха бавно стотици кротки овце, които хрупаха лакомо буйната трева и от време на време проблейваха от удоволствие. Всъщност, това не бяха овце в пълния смисъл на думата, а по-скоро някакви митични същества с овчи тела и с човешки глави. Някои от тях имаха бради и мустаци, други бяха с бръснати лица, трети пък носеха очила. Би казал човек, че самата Цирцея е докоснала с вълшебната си пръчица тия доскорошни хора, за да се пошегува с тяхното земно битие и да остави на вековете още една весела легенда за своето коварно изкуство.

Щом съзряха луксозните автомобилни коли, странните същества разбраха, че са удостоени с посещението на някои високопоставени личности, та затова престанаха да пасат и облизаха грижливо устата си с позеленелите си езици. После изтърсиха къдравите си руна и се спуснаха в стадно безредие към широкото лъкатушно шосе, за да посрещнат скъпите гости. На шосето, където стоеше вече малката групичка на лампадефорските министри, всички се наредиха в шпалир, издигнаха опашките си за почест и изблеяха сякаш из едно гърло:

— Бе-е-е! Добри дошли!

На това сърдечно приветствие, естествено, трябваше да отговори сам министър-председателят. Той излезе напред, малко заруменял от смущение, щипна успокоително адамовата си ябълка като певец, който проверява гласните си струни във фаталната пауза преди започването на концерта, и извика така, както само един министър-председател можеше да извика в подобен случай:

— Славни граждани на Лампадефория! Моите думи са безсилни да изразят безкрайната признателност на лампадефорското правителство, което се прекланя с възторг пред вашия нечуван подвиг. В смиреното си и беззаветно усърдие да бъдете достойни синове на земята, която ви е родила, вие сте станали действително неузнаваеми, изгубили сте човешкото си подобие, презрели сте като истински мъдречи житейската суета, проникнати от съзнанието, че има нещо по-свето от вашето лично добруване. И наистина, какво са земните удоволствия и наслади, какво са краткотрайните радости пред неувяхващия блясък на онова велечие, което озарява главите ви с

ореола на безсмъртието? Вие сте себеоткрекохте заради благоденствието на отечеството и това ваше себеотричане направи от вас незабравими герои на една епопея. Скъпи братя! От името на лампадефорското правителство аз се чувствавам особено щастлив да ви поздравя с новото ви преображение, а от името на негово величество крал Бодил III — до ви поднеса като знак на високо гражданско отличие по един меден звънец, чийто пасторален звън ще оглася приятно тишината на вашето идилично усамотение сред природата. Бъдете все така търпеливи и усърдни във вашата тревопасна дейност, за да осъществим с общи усилия предстоящите стопански мероприятия на страната, които ще победят кризата. Ура!

— Бе-е-е! Ме-е-е! Бе-е-е! До последната минута на живота си ще работим все тъй неуморно за благоденствието на нашата скъпа родина! — отвърнаха гордо омагьосаните лампадефорци.

* * *

След няколко месеца Лампадефория можеше да бъде наречена с право обетована земя. Кризата бе хваната за ухото и изхвърлена извън пределите на страната. Потъналите в паяжина фабрики се отвориха отново: мухлясалите трансмисионни каиши заплющяха, както някога, около раздвижените стоманени колела на машините, чиито лостове започнаха своята забравена гимнастика. Нямаше вече безработица! Навсякъде цареше охолство и магазините се пълнеха с народ. Монетната обмяна беше тъй оживена, че дори фалшификаторите на пари не смогваха да пуцат в обречение достатъчно банкноти. Всички ядяха чер хайвер и заминаваха за оня свят с луксозни погребални коли. Някакво лудо разточителство бе обхванало цяла Лампадефория.

* * *

Отначало господ не проумяваше как тъй може да се осъществи без кръвопролитие идеята за социално равенство, и то в една държава, където имаше само двама-трима социалдемократи. Ала по-късно всичко му стана ясно.

Беше тиха лятна вечер в космическото пространство. Дядо Саваот седеше по пижама в своята резиденция на астероида Церера и играше шах с дявола. По едно време, тъкмо когато той искаше да направи голямата рокада, сатаната се усмихна лукаво и рече:

— Дядо Саваоте, знаеш ли, че всички държави на земното кълбо се надпреварват да купуват платове и сирене от Лампадефория. Тая страна, ти казвам, ще се удави в злато. Я вземи, че отвори и ти там един клон от рая, дано си пооправиш малко сметките.

— А, тъй била, значи, работата! — каза белобрадият старец, като помести предпазливо едно пионче.

— Тъй, тъй — отвърна дяволът и скочи с шахматното си конче към неприятелския цар. — Лампадефорските министри, знаеш, най-добре разрешили кризата. Изпратили безработните граждани да пасат трева, а после, когато хората се превърнали в овце, започнали да ги доят и да ги стрижат. От вълната правят платове, а от млякото — сирене. Какво ще кажеш на туй отгоре? Умно измислено, а? По-умно, отколкото сам аз бих могъл да го измисля, нали?

— Ех, младост, младост! — въздъхна дядо Саваот и треперещата му ръка посегна към шахматната дъска, за да поведе бялата царица към черния офицер. — Блазе ти, че си още здрав, та можеш да ходиш насам-натам и да гледаш какво става по света! Ами аз, като съм се парализирал и все в количка седя! Това живот ли е?

— Мат! — извика тържествуващ сатаната и мургавото му лице лъсна в злъчна усмивка.

А господ стисна ядосано дългата си брада и рече:

— Брей, че хитрец си бил! Сякаш и ти си роден в Лампадефория!

---

[1] В първоначалния текст поради явното сходство с името на цар Борис III думата Бодил III е заличена от цензурата и заменена от автора с „Кактус I“ — бел.ред. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.